

Sodankylän matkailun kokonaiskapasiteetti 2026

Tämä selvitys kokoaa yhteen Sodankylän matkailun majoitus-, ravitsemis- ja ohjelmalvelukapasiteetin sekä yrittäjien näkemykset matkailun kehittämistarpeista vuonna 2026. Selvitys perustuu syyskuussa 2026 toteutettuihin yrityshaastatteluihin, julkisiin yritys- ja verkkolähteisiin sekä Tilastokeskuksen ja Visitoryn aineistoihin.

Kaikkia toimijoita ei tavoitettu kartoituksen aikana, joten tiedot kuvaavat vähintään tunnistettua kapasiteettia. Esimerkiksi todellinen ohjelmalveluiden määrä voi olla suurempi. Matkailun toimijoiden yhteystiedot kunnan osalta löytyvät: [Yrityshakemisto | Sodankylän yrityshakemisto](#) – jos haluat tarkastaa viimeisimmät yrityskohtaiset luvut. GDPR-näkökulmasta tähän koosteeseen ei liitetä haastateltujen nimiä tai yhteystietoja.

Sodankylän matkailu pähkinänkuoressa (tiedot vuosilta 2025–2026):

Matkailu numeroina (arviot):

- noin 720 avointen lähteiden perusteella tunnistettua majoitusyksikköä
- Tilastokeskuksen mukaan noin 2 245 vuodepaikkaa (2025)
- kunnan alueella toimii noin 30–35 ravitsemisalan toimijaa
- alueella on yhteenlaskettuna noin 2 300–2 600 ravintola-asiakaspaikkaa
- noin 25 ohjelmalvelutoimijaa, joista suurin osa tarjoaa palveluja ympäri vuoden
- hyvä kansainvälinen palvelukyky

Suurimmat kasvun esteet:

1. Henkilöstöasunnot
2. Työvoiman saatavuus
3. Kuljetukset ja saavutettavuus
4. Keskustan vetovoima
5. Palveluiden löydettävyyys

Suurimmat mahdollisuudet:

1. Ympärivuotisuuden vahvistaminen
2. Keskustan kehittäminen
3. Kansainvälisten asiakkaiden kasvu
4. Yritysten yhteistyö
5. Tiedolla johtamisen kehittäminen

Kartoituksen perusteella Sodankylän matkailun merkittävimmät kasvun esteet eivät tällä hetkellä liity palvelukapasiteetin määrään, vaan työvoiman saatavuuteen, henkilöstöasumiseen, saavutettavuuteen ja palveluiden löydettävyyteen.

Yhteenveto majoitus-, ravitsemis- ja ohjelmapalvelukapasiteetista

Tässä selvityksessä tarkastellaan Sodankylän matkailun kokonaiskapasiteettia syksyllä 2026 kerättyjen yrittäjähaastatteluiden, yritystietojen ja palvelukartoitusten perusteella. Tarkastelun kohteena ovat erityisesti ravintola- ja ohjelmapalvelukapasiteetti sekä matkailuelinkeinon keskeiset vahvuudet ja kasvun pullonkaulat. Tässä selvityksessä on mukana vain ne, johon on syyskuun 2026 aikana saatu yhteyttä tai joiden tieto löytyy julkisista lähteistä/nettisivuilta. Todellinen määrä voi olla suurempikin.

Kartoituksen tavoitteena on muodostaa kokonaiskuva siitä, millainen vastaanottokyky Sodankylän matkailuelinkeinolla tällä hetkellä on ja mitkä tekijät vaikuttavat kapasiteetin hyödyntämiseen tulevaisuudessa.

Liitteet: 5 kpl (Ravintolapalveluiden yhteystiedot, majoittajien yhteystiedot, ohjelmapalveluiden yhteystiedot, kuljetuspalveluilla jotenkin Sodankylää koskettavat yritykset suoraan/epäsuoraan).

Huomio: Liitteiden yhteystiedot perustuvat syksyllä 2026 kerättyihin tietoihin. Yritysten yhteystiedot, kapasiteetti ja palvelutarjonta voivat muuttua. Ajantasaiset tiedot tulee tarvittaessa tarkistaa suoraan yrityksiltä.

1. Matkailupalvelujen kokonaisrakenne

Sodankylän matkailupalvelut muodostuvat useista toisiaan täydentävistä toimijoista ja matkailukeskittymistä, joita ovat esimerkiksi:

- Luosto
- Sodankylän kuntakeskus
- Tankavaara
- Kakslauttanen
- Kierinki
- Seipäjärvi
- Unari
- muut kyläalueet

Kartoituksen perusteella alueella toimii:

Toimiala	Arvio toimijoiden määrästä (yhteensä noin 80)
Ohjelmapalveluyritykset	noin 25
Ravintola- ja kahvilatoimijat	noin 30-35
Majoitusyritykset	useita kymmeniä (Tilastokeskuksen mukaan kunnassa on 13 virallista majoitusliikettä)

Matkailun erityispiirteenä on palveluiden hajautuminen laajalle maantieteelliselle alueelle, mikä luo sekä mahdollisuuksia että saavutettavuushaasteita. Jos matkailusta epäsuoraan hyötyvät

yritykset lasketaan mukaan (kuten esimerkiksi rautakauppa, kampaamot, vähittäiskauppa ja bensa-asemat), on kunnassa noin 150 matkailusta epäsuoraan hyötyvää toimijaa.

2. Ravitsemispalvelujen kapasiteetti

Ravintola- ja kahvilatoimijoiden kartoituksessa tunnistettiin noin 30–35 toimijaa joista 12 antoi pidemmän haastattelun tähän selvitykseen.

Vahvistettujen tietojen perusteella sisätilojen asiakaspaikkoja on yhteensä noin **1 980 asiakaspaikkaa**. Koska kaikkien yritysten tietoja ei ollut saatavilla, kokonaiskapasiteetiksi arvioidaan: **2 300–2 600 asiakaspaikkaa** koko alueella. Sodankylän kunnan asukasluku vuonna 2025 oli 8095 henkilöä eli asukaslukuun nähden kunnan kapasiteetti on hyvä. On huomioitava, että osa ravintoloista palvelee vilkkaimman matkailusesongin aikana.

Suurimmat ravintolakohteet asiakaspaikkojen perusteella:

Yritys	Asiakaspaikat
Ravintola Kelo (Luosto)	220
Hotel Sodankylä / Peera	200
Piitsi Pubi	160 (ulko- ja sisätilat)
Wilderness Hotel Muotka	120
Wanha Vaskoolimies (Tankavaara)	110
Ravintola RuusuSuola	102
Kieringin Lomakylä	80
Luoston Hovi	75
Niesta Catering	70
Lampivaaran Kahvio	yht. 70 (ulko- ja sisätilat)

Kapasiteetin perusteella Sodankylä kykenisi vastaanottamaan myös suuria ryhmiä erityisesti tapahtumien, kokousten ja matkailusesonkien yhteydessä.

3. Majoituskapasiteetti

Sodankylän kunnan alueella tunnistettiin syksyllä 2026 vähintään noin 30 majoituspalveluja tarjoavaa toimijaa. Mukana ovat hotellit, lomakeskukset, mökkimajoittajat, huoneistovuokraajat, kotimajoituskohteet, hostellit sekä caravan-alueet.

Kartoituksen perusteella alueella on tunnistettavissa vähintään noin:

720 erillistä majoitusyksikköä

Majoitusyksiköllä tarkoitetaan yhtä erikseen varattavaa majoituskokonaisuutta, kuten hotellihuonetta, iglua, mökkiä, huoneistoa, hostellihuonetta tai muuta majoituskohdetta. Yksi majoitusyksikkö voi sisältää yhden tai useamman vuodepaikan.

Majoituskapasiteetti jakautuu useisiin matkailukeskittymiin, joista merkittävimpiä ovat Luoston alue, Kakslauttanen, Sodankylän keskusta, Tankavaara, Kierinki, Nilimella, Seipäjärvi sekä kyläalueiden mökkimajoitus.

Suurimpia tunnistettuja majoituskohteita ovat:

Kohde	Majoitusyksiköt
Kakslauttanen Arctic Resort	214
Lapland Hotels Luostotunturi	176
Pyhä-Luosto Matkailu Oy	noin 130
Hotelli Sodankylä	127 huonetta
Nilimella Camping	28 majoituskohdetta + 80 caravan-paikkaa
Tankavaaran Kultakylä	59
Hotelli Karhu	44 huonetta
Santa's Hotel Aurora	40
Aurora Queen Resort	yht. 36 majoitusyksikköä
Hunna Hosting	22 huoneistoa
Aila Hideaway	20

Lisäksi alueella toimii merkittävä määrä pienempiä mökki-, huoneisto- ja kotimajoituskohteita, jotka täydentävät kokonaiskapasiteettia erityisesti kyläalueilla. Tässä selvityksessä rekisteröimätön majoitus ollaan päätetty jättää ulkopuolelle, sillä useat yrittäjät ja asukkaat ovat toistaneet kohtuuhintaisen asunnon löytämisen vaikeutta työntekijöille esimerkiksi sesonkien aikaan, vaikka kasvuhaluukkuutta olisi.

Tilastokeskuksen vuoden 2025 tietojen mukaan Sodankylän alueella oli noin 2 245 vuodepaikkaa.

Luku 2245 vuodepaikasta perustuu viralliseen majoitustilastointiin eikä sisällä kaikkia pienmajoittajia kuten yksityisiä vuokramökkejä, kotimajoituskohteita tai kaikkea lyhytaikaisuokrausta. Kartoituksen perusteella voidaan arvioida, että Sodankylän todellinen majoituskapasiteetti on vähintään useita tuhansia vuodepaikkoja ja muodostaa nykyisellään merkittävän perustan matkailun kasvulle.

Majoituskapasiteetin kehittämishaasteet

Haastatteluissa ilmeni, ettei majoituskapasiteetin määrä yksin ratkaise matkailun kasvua.

Useat haastatellut nostivat esiin erityisesti:

- henkilöstöasuntojen puutteen
- lasten päivähoidon haasteet työntekijöiden osalta
- sesonkityöntekijöiden majoituksen
- pitkien vuokrasopimusten haasteet
- asuntojen korkean hintatason matkailukeskuksissa

Useat yrittäjät arvioivat, että palvelutuotantoa voitaisiin kasvattaa nykyisestä, mikäli työntekijöille olisi tarjolla enemmän kohtuuhintaista asumista ja päivähoito olisi helpommin järjestettävissä. Haastatteluissa osa yrittäjistä toi esille, että Luoston ja kuntakeskuksen välinen etäisyys voi vaikeuttaa henkilöstön perheiden arkea päivähoitoratkaisujen osalta erityisesti talvikaudella. Osa toi esille myös, että toimijoiden lisääntyminen voi luoda epäedullista kilpailua toimialan sisällä.

Sodankylän matkailun merkittävin vahvuus on laaja ja monipuolinen majoitusrakenne, joka ulottuu kansainvälisistä matkailukeskuksista pieniin kylämatkailukohteisiin. Majoituskapasiteetti ei näyttäisi nykytilanteessa olevan matkailun ensisijainen kasvun rajoite. Haastattelujen perusteella suuremmiksi kehittämiskohteiksi nousevat henkilöstön asuminen, uusien rakennusten kaavoitus, saavutettavuus, kuljetusratkaisut sekä matkailijoiden viipymän kasvattaminen alueella.

4. Ohjelmapalvelujen kapasiteetti

Kartoituksessa tunnistettiin vähintään 25 ohjelmapalvelutoimijaa, joiden palveluvalikoima kattaa muun muassa:

- huskysafarit
- poro-ohjelmat
- revontulielämykset
- pilkkiretket
- kalastus
- lumikenkäilyn
- luonto-opastukset
- kulttuurimatkailun
- hyvinvointipalvelut
- museopalvelut
- kullanhuuhdonnan
- retriitit
- erilaiset muut luonto- ja pyöräilyretket

Esimerkkejä ohjelmapalveluiden osalta:

Toimija	Maksimikapasiteetti henkilömäärän mukaan
Jaakkolan Porotila	useita satoja päivässä
Arctic Wonders	noin max. 50 hlö voi olla lumikenkäryhmässä

Kairankutsu	20–30, poikkeuksellisesti noin 50 hlö
Kieringin Lomakylä	max. 40 hlö per ryhmä
Living with Reindeer Tours	max. 16 mahtuu rekeen
Loito Oy	19 hlö maksimissaan/ryhmä
Kasper von Wuthenau	10 hlö/ryhmä

Kartoituksen perusteella ohjelmapalvelukenttä perustuu erityisesti pieniin ja keskisuuriin yrityksiin, joiden vahvuuksia ovat:

- paikallistuntemus
- joustavuus
- aitous ja vastuullisuus
- erikoistuneet palvelut

Haastattelujen perusteella kapasiteettia olisi useilla toimijoilla mahdollista kasvattaa nykyisestä, mikäli kasvun esteitä saadaan poistettua. Toisaalta, vahvuus on, että alueen toimijat koetaan vastuullisiksi toimijoiksi.

5. Kansainvälinen palvelukyky

Sodankylän ohjelmapalveluyritysten kielivalikoima on monipuolinen.

Ilmoitettuja palvelukieliä ovat ainakin:

- suomi
- englanti
- saksa
- ranska
- espanja
- venäjä

Valtaosa ohjelmapalveluyrityksistä palvelee englanniksi. Kartoituksen perusteella kansainvälinen palvelukyky on hyvä suhteessa kunnan kokoon.

6. Ympärivuotisuus

Ympärivuotisten ohjelmapalvelujen yritysten määrä on viime vuosina kasvanut, esimerkiksi seuraavat kartoituksessa tunnistetut toimijat toimivat ympärivuotisesti:

- Kairankutsu
- Jaakkolan Porotila
- Loito Oy
- Taika Lapland
- Arctic Wonders
- Arctic SISU Experience
- Kieringin Lomakylä
- Arctic Wool Experience Center

- Veren Voimaa

7. Sodankylän matkailun nykytila ja kehittämistarpeet

7.1 Työvoiman saatavuus

Yleisimmin haastatteluissa esiin noussut kasvun este oli henkilöstön saatavuus.

Haasteita aiheuttavat erityisesti:

- sesonkityöntekijöiden rekrytointi
- ammattitaitoisen työvoiman saatavuus
- henkilöstön sitouttaminen

Monet yritykset ovat joutuneet turvautumaan kansainväliseen työvoimaan.

7.2 Henkilöstöasunnot

Useat matkailuyrittäjät nostivat henkilöstöasuntojen puutteen matkailun merkittävimäksi kasvun esteeksi.

Haaste koskee erityisesti:

- Luoston aluetta
- sesonkityöntekijöitä
- kansainvälistä työvoimaa

Osa yrityksistä on joutunut hankkimaan asuntoja itse varmistakseen henkilöstön saatavuuden.

7.3 Kuljetukset ja saavutettavuus

Kuljetuksiin liittyvät haasteet nousivat esiin useissa haastatteluissa.

Keskeisiä ongelmia ovat:

- pitkät etäisyydet
- vähäiset julkiset yhteydet
- taksipalvelujen saatavuus
- autonvuokrauksen rajallisuus
- siirtyminen palvelujen välillä

Useat yrittäjät arvioivat, että kuljetuspalvelujen kehittäminen kasvattaisi matkailutuloa merkittävästi. Sodankylän keskusta nähdään pysähdyskohteena.

7.4 Keskustan vetovoima

Ravintola-alan yrittäjien vastauksissa korostui Sodankylän keskustan vetovoiman kehittämistarve.

Useiden yrittäjien mukaan matkailijat:

- tankkaavat
- asioivat kaupoissa
- käyttävät wc-palveluja

ja jatkavat matkaa eteenpäin ilman pidempää pysähdystä.

Toivottuja kehityskohteita olivat:

- iltaelämä
- ympärivuotiset aktiviteetit
- lapsiperheiden palvelut
- tapahtumat
- hyvinvointipalvelut
- kylpylä- tai uimahallipalvelut

7.5 Palvelujen löydettävyys

Useat yrittäjät kokivat matkailutiedon olevan hajallaan.

Kehittämistarpeita nähtiin erityisesti:

- reittitiedoissa
- ohjelmapalveluiden löydettävyydessä
- kuljetusvaihtoehtojen näkyvyydessä
- yhteisessä matkailuinfossa

7.6 Matkailun vahvuudet

Kartoituksen perusteella Sodankylän merkittävimpiä vahvuuksia ovat:

Luonnonympäristö: kansallispuistot, tunturit, revontulet, erämaa-alueet

Monipuolinen ohjelmapalvelutarjonta: poromatkailu, luontoaktiviteetit, ohjelmapalvelut

Kansainvälisyys: useat palvelukielet, vahva ulkomainen asiakaskunta

Aitous: Sodankylän aitous verrattuna voimakkaasti kaupallistuneisiin matkailukeskuksiin. Osa kertoi, että palveluihin tullaan aitouden perässä massaturismin lisääntyessä

Johtopäätökset: matkailun kasvun esteet

Kartoituksen perusteella Sodankylän matkailun kapasiteetti on palvelutarjonnan näkökulmasta jo nykyisellään varsin merkittävä. Sodankylän matkailun kapasiteetti näyttäisi nykytilanteessa mahdollistavan matkailun kasvun ilman merkittäviä uusia kapasiteetti-investointeja useilla toimialoilla. Haastattelujen perusteella kehittämistarpeet kohdistuvat ennen kaikkea kapasiteetin käyttöasteen parantamiseen ja toimintaympäristön kehittämiseen.

Alueella toimii:

- noin 25 ohjelmapalveluyritystä
- noin 30–35 ravitsemisalan toimijaa
- arviolta 2 300–2 600 ravintola-asiakaspaikkaa
- laaja kansainvälinen kielivalikoima
- kasvava ympärivuotinen matkailutarjonta

Taulukko kokonaisluvuista:

Osa-alue	Kapasiteetti 2026
Majoitustoimijat	noin 30
Tunnistetut majoitusyksiköt (mökkit, huoneet...)	vähintään 720
Viralliset vuodepaikat (Tilastokeskus 2025)	2 245
Ravintola- ja kahvilatoimijat	noin 30–35
Ravintolakapasiteetti	noin 2 300–2 600 asiakaspaikkaa
Ohjelmapalveluyritykset	noin 25
Palvelukielet	vähintään 6
Ympärivuotiset ohjelmapalveluyritykset	vähintään 10

Selvityksen perusteella matkailun suurimmat kasvun esteet eivät liity palveluiden puutteeseen, vaan:

1. työvoiman saatavuuteen
2. henkilöstöasumiseen
3. kuljetusratkaisuihin
4. saavutettavuuteen
5. keskustan vetovoimaan
6. palveluiden tunnettuuteen ja löydettävyyteen

Yrittäjien näkemykset olivat poikkeuksellisen yhdenmukaisia. Sodankylän matkailun seuraava kehitysaskel ei näyttäisi olevan uusien palveluiden luominen, vaan nykyisen kapasiteetin parempi hyödyntäminen, yritysten yhteistyön vahvistaminen sekä matkailijoiden viipymän kasvattaminen. Tämä edellyttää erityisesti saavutettavuuden, näkyvyyden ja keskustan vetovoimatekijöiden kehittämistä sekä henkilöstön saatavuuden turvaamista pitkällä aikavälillä.

Tiivistelmä: Kapasiteettiselvityksen perusteella Sodankylässä on merkittävä matkailun vastaanottokyky majoituksen, ravitsemisen ja ohjelmalveluiden osalta. Visitoryn matkailutuloselvitys osoittaa, että kapasiteetti tuottaa jo nykyisellään huomattavia aluetaloudellisia vaikutuksia. Matkailun osuus kaikkien toimialojen liikevaihdosta on 11,2 prosenttia ja työllisyysvaikutuksista 18,2 prosenttia.

Kunnan alueella toimii useita innostuneita ja motivoituneita matkailun osaajia ja palvelutarjonta voi toimia erottautumistekijänä osana aitoa, massaturismin välttämää Lappia. Kapasiteettia parantamalla voidaan parantaa matkailun ympärivuotisuutta ja matkailumarkkinoinnilla saada kansainvälisiä matkailijoita palveluiden äärelle.

Suosituksat vuosille 2028–2032 perusseurannan osalta:

1. Matkailun kokonaiskapasiteetin seuranta

Päivitetään majoitus-, ravintola- ja ohjelmalvelukapasiteetti vuosittain.

2. Henkilöstöasumisen ratkaisut

Selvitetään henkilöstöasumisen vaihtoehtoja matkailukeskuksissa.

3. Keskustan vetovoima

Kehitetään palveluita, jotka lisäävät matkailijoiden viipymää keskustassa.

4. Yhteinen matkailudata

Jatketaan matkailutiedon keräämistä ja jakamista yrittäjille.

5. Ympärivuotisuus

Tunnistetaan kesä- ja syyskauden kasvumahdollisuudet.

Suosituksat vuosille 2027–2030 matkailun tiedolla johtamisen osalta:

Jatkossa tiedolla johtamista tulisi kehittää siten, että päätöksenteon tueksi seurataan rinnakkain matkailun kapasiteettia, kapasiteetin käyttöä sekä matkailun vaikutuksia.

1. Muodostetaan Sodankylän matkailubarometri

Kootaan vuosittain seurattava matkailun tunnuslukukokonaisuus, joka sisältää 10–15 keskeistä mittaria matkailun kehityksen seuraamiseksi. Tavoitteena on tuottaa ajantasaista ja vertailukelpoista tietoa päätöksenteon tueksi.

2. Seurataan kapasiteetin käyttöä nykyistä systemaattisemmin

Kapasiteettitietojen rinnalle tarvitaan tietoa siitä, kuinka tehokkaasti palveluita käytetään.

Keskeisiä seurattavia tietoja ovat:

- majoituksen käyttöaste
- yöpymiset
- viipymä
- päiväkävijämäärät
- sesonkivaihtelut

- matkailijoiden lähtömaat

3. Vahvistetaan matkailun talousvaikutusten seuranta

Matkailun vaikutuksia alueen elinvoimalle tulisi seurata vuosittain. Keskeisiä mittareita ovat:

- matkailutulo
- matkailun osuus liikevaihdosta
- matkailun työllisyysvaikutukset
- palkkatulovaikutukset
- verotulovaikutukset
- matkailuinvestoinnit

4. Kehitetään aluekohtaista tietoa

Matkailun kapasiteettia, käyttöä ja vaikutuksia tulisi mahdollisuuksien mukaan tarkastella erikseen esimerkiksi:

- Luostolla ja eteläosissa
- Sodankylän keskustassa
- Pohjoisosissa

Alueiden kehittämistarpeet, matkailijavirrat ja kasvumahdollisuudet voivat poiketa merkittävästi toisistaan.

5. Kehitetään ennakoivaa tiedolla johtamista

Tavoitteena tulee olla siirtyminen menneen kehityksen seurannasta tulevan kehityksen ennakkointiin ja tässä data voi muodostua hyväksi apukeinoksi. Seurattavia tietoja voivat olla esimerkiksi:

- investointisuunnitelmat
- henkilöstötarpeet
- henkilöstöasumisen tarve
- kansainvälisen kysynnän kehitys
- matkailumarkkinoiden muutokset

Yhteenveto

Vuosien 2027–2030 keskeisenä tavoitteena tulisi olla matkailun tiedolla johtamisen mallin rakentaminen, jossa seurataan systemaattisesti:

1. Kapasiteettia (mitä matkailijoille voidaan tarjota)
2. Kapasiteetin käyttöä (kuinka paljon palveluita käytetään)
3. Vaikutuksia (mitä hyötyä matkailusta syntyy alueelle)

Näin Sodankylän matkailun kehittämistä voidaan jatkossa ohjata entistä paremman ja ajantasaisemman tiedon pohjalta.

Ajankohtaisimmat yrityskohtaiset yhteystiedot: [Yrityshakemisto](#) | [Sodankylän yrityshakemisto](#)